

J u l i
2 0 1 1

Vlugschrift

Informatiebulletin van de stichting meer kleur en kwaliteit

Colofon

Samenstelling en Redactie:

Marjo Daniëls (Maecon)
Drifa Dahmazi (SMKK)

Informatie nodig?

Wilt u op een of meerdere artikelen reageren, dan kunt u contact opnemen met SMKK:

T 06 24577287
E smkk1@maecon.nl
I www.smkk.nl

Postadres: Postbus 313,
6160 AH GELEEN

Deze uitgave komt tot stand dankzij een financiële bijdrage van de Provincie Limburg.

provincie limburg

Beste lezers,

Voor u ligt het 2e vlugschrift van 2011. De afgelopen maanden zijn weer diverse activiteiten door SMKK (mede) uitgevoerd. Zo waren er uitvoeringen van het project Vrouwenschakels in Venray en Roermond, na het geweldige succes hiervan in Maastricht.

De landelijke werkgroep Mudwannah heeft in samenwerking met SMKK een werkconferentie gehouden op 12 mei jl. onder de titel "Ken uw rechten". Lees het verslag hiervan op pagina 2.

Ons project om oudere allochtone vrouwen uit hun isolement te halen is zeer succesvol verlopen. Een van de vervolgvacatures uit de pilot in Roermond was de computercursus

voor 12 vrouwen. Op 9 juni hebben zij hun cursus afgesloten met een certificaat.

Ook de interne organisatie van SMKK heeft aandacht gehad. Er is een nieuw bestuurslid aangetrokken in de persoon van Mw. Desiree Kalz. Benieuwd naar wie Desiree is? In dit Vlugschrift stelt zij zich aan u voor.

De website van SMKK is aan vernieuwing toe. Binnenkort zal de vernieuwde site de lucht in gaan. Via deze site houden wij u op de hoogte van onze activiteiten en ontwikkelingen.

Wij wensen eenieder een zonnige vakantie en een goede Ramadan.

Redactie Vlugschrift

Hallo Allemaal...

Mag ik mij even voorstellen: Mijn naam is Désirée Kalz, ben 26 jaar en was tot mijn 21ste woonachtig in Aachen, Duitsland. Na afronding van mijn studies ben ik verhuisd naar het Weertse om vervolgens toch Stichting Meer Kleur en Kwaliteit hier in het zuiden te vinden welke mijn aandacht trok.

In Heerlen heb ik Toerisme en recreatie gestudeerd aan het Arcus College. Vervolgens ben ik verder gaan studeren en heb mijn propedeuse behaald in Toegepaste Psychologie aan het Fontys te Eindhoven. Daarna ben ik gestart met mijn studie Culturele Maatschappelijke vorming en ben afgestudeerd in de richtingen samenlevingsopbouw en educatie met een project voor risicojongeren genaamd "LOTUS - project" bij Stichting Out of Area.

Inmiddels heb ik ervaring opgedaan op het ROC Ter AA in Helmond als docent sociale vaardigheden voor de opleidingen zorg, handel en techniek. Afgelopen jaar kreeg ik de kans om als projectleider mee te gaan naar Bosnië Herzegovina. Hier heb ik samen met Nederlandse studenten sociale humanitaire projecten gedaan, de meest geweldige ervaring tot nog toe.

Mijn eerste indruk van SMKK is dat hier de ambitieuze sterke vrouw goed vertegenwoordigd is en er met passie gewerkt wordt aan verandering op vele vlakken. Deze vrouwen houden van hun vak en stralen dat ook uit. Blij ben ik dan ook dat ik als nieuw bestuurslid de mogelijkheid heb om te leren van deze inspirerende dames.

De werkzaamheden die ik binnen de stichting ga verrichten zijn voorsnog Jong zijn in Limburg. Verder ga ik mee naar bijeenkomsten en vergaderingen om zo meer ervaring op te doen en vooral te genieten van de mogelijkheden om nieuwe mensen te ontmoeten en te leren van iedereen. Dit alles met als doel om mijn werkzaamheden in de toekomst uit te breiden voor de Stichting Meer Kleur en Kwaliteit. Op een goede en inspirerende samenwerking zou ik zeggen!

Désirée Kalz

Landelijke Werkgroep Mudawwanah

Verlag Werkconferentie “Ken uw rechten” over het Marokkaans, Turks en Nederlands familierecht, vreemdelingenrecht en gedwongen achterlating - 12 mei 2011

De Landelijke Werkgroep Mudawwanah en de Stichting Meer Kleur en Kwaliteit (SMKK) organiseerden op 12 mei in Roermond de werkconferentie ‘Ken uw rechten’. Onderwerp was het Marokkaans (de Mudawwanah) en Turks familierecht: ontwikkelingen, veranderingen én toepassingen in de praktijk, o.a. in relatie met het Nederlandse familierecht en vreemdelingenrecht.

Mw. B. Fatara opent de bijeenkomst en verwelkomt alle gasten.

Mw. J. Verkuijlen geeft een korte toelichting op het programma van vandaag en de werkzaamheden van de landelijke werkgroep Mudawwanah.

Aanleiding voor het oprichten van de werkgroep is de rechtspositie van vrouwen en jongeren, de wijzigingen in de Mudawwanah in 2004, gedwongen achterlating van vrouwen en kinderen. In 2011 en 2011 zijn voorlichtingscampagnes opgezet voor de doelgroep Marokkaans, Turkse/Koerdische vrouwen, mannen en jongeren maar ook professionals. De activiteiten van de werkgroep bestaan uit het ontwikkelen van voorlichtingsmateriaal, trainen van Marokkaanse, Turkse/Koerdische voorlichters, organiseren van voorlichtingsbijeenkomsten in de provincie, deskundigheidsbevordering van professionals. Door het opzetten van deze activiteiten wil de werkgroep een bijdrage leveren aan het verbeteren van de rechtspositie van vrouwen/mannen en het stimuleren van eigen verantwoordelijkheid; een bijdrage leveren aan het voorkomen van geweld; het netwerk en de samenwerking verbeteren.

In de bijeenkomst van vandaag wil de werkgroep informatie verstrekken aan professionals die in hun dagelijkse werk te maken hebben met de doelgroep en hen bagage geven om op een goede manier te kunnen verwijzen en hulp te bieden. De werkgroep ontvangt

ook graag informatie vanuit het veld, met name over advocaten die gespecialiseerd zijn in het verblijfsrecht.

Op een 5-tal locaties in Nederland zijn aankomende voorlichters getraind om in hun eigen provincie informatie te kunnen geven over het familierecht. Dhr. EL Moustakim is een van deze voorlichters in Limburg. Hij is zeer enthousiast over de gevolgde training en heeft al diverse malen bij organisatie een voorlichting gegeven. De reacties uit deze bijeenkomsten zijn zeer positief met vaak vragen om een vervolg.

Organisaties die belangstelling/behoefte hebben aan voorlichting en daarvoor een provinciale voorlichter willen inzetten, kunnen contact opnemen met SMKK (Mw. B. Fatara), die met de provinciale coördinatie is belast (T 06 24577287).

Advocate Samira Bouddout uit Amsterdam

Verzorgt een inleiding over wetswijzigingen en toepassing van het *Marokkaanse familierecht* in relatie met het Nederlands familierecht, over vreemdelingenrecht en gedwongen achterlating.

De Marokkaanse wet is van toepassing op alle Marokkanen ongeacht hun woon- of verblijfplaats (m.u.v. Joodse Marokkanen). Ook op Marokkanen met een meervoudige nationaliteit. Een Marokkaan behoudt zijn/haar Marokkaanse nationaliteit. De Mudawwanah is in 2004 gewijzigd. Hierbij is de huwelijksleeftijd voor mannen en vrouwen gelijk getrokken (18 jaar). Huwelijk bij volmacht is nog mogelijk maar hiervoor is een rechterlijke toestemming vereist. Deze toestemming verleent de rechter alleen bij bijzondere omstandigheden, die de afwezigheid van man of vrouw rechtvaardigen. Verblijf in het buitenland van een van de partners is geen bijzondere omstandigheid. In de huwelijksakte is het niet noodzakelijk de grootte van de bruidsgave te vermelden. Het is niet mogelijk afstand te doen van de bruidsgave in de huwelijksakte omdat de akte hierdoor zijn geldigheid verliest.

Marokkanen die in het buitenland wonen en trouwen, moeten hun huwelijk ook in Marokko laten registreren. Hiermee is het huwelijk ook volgens het Marokkaans recht erkend. De door de ambtenaar van de Burgerlijke Stand, in

aanwezigheid van 2 moslimgetuigen, opgestelde akte, moet binnen 3 maanden na het huwelijk geregistreerd worden bij de nationale consulaire dienst. Standaard wordt een Marokkaans huwelijk buiten gemeenschap van goederen gesloten. Het is mogelijk om goederen op beide naam te laten registreren, zodat beide partners hierop ook aanspraak kunnen maken.

De Mudawannah kent nu ook duurzame ontwrichting als grond van echtscheiding. Een scheiding door de Nederlandse rechter uitgesproken, is niet per definitief ook erkend door de Marokkaanse rechter. Het is daarom goed bij het voornemen tot echtscheiding na te gaan welk recht van toepassing is: het Nederlands of het Marokkaans recht. Indien in Nederland de scheiding is uitgesproken kan het consulaat bemiddelen in de erkenning van deze echtscheiding in Marokko. Bij een echtscheiding vallen volgens het Marokkaanse recht de kinderen in principe onder het gezag van de vader. Hun hoofdvverblijf is de bij de vrouw. Vanaf hun 15e jaar hebben de kinderen zelf een keuzemogelijkheid. Als de vrouw na haar echtscheiding opnieuw in het huwelijk treedt, kan de biologische vader opeisen dat de kinderen – vanaf 7 jaar en ouder - uit hun huwelijk het hoofdvverblijf bij hem hebben. Dit verzoek kan de man indienen tot een jaar nadat hij kennis heeft genomen van het voorgenomen huwelijk van zijn ex partner.

Advocate Famile Arslan uit Den Haag

Geeft een inleiding over wetswijzigingen en toepassing van het *Turks familierecht* in relatie met het Nederlands familierecht, over vreemdelingenrecht en gedwongen achterlating.

Vanaf 2002 heeft Turkije een eigen Burgerlijk Wetboek als gevolg van veranderingen in ontwikkelingen in de maatschappij. Voor mannen en vrouwen zijn de rechten gelijk getrokken. Het huwelijk valt onder de regels van dit wetboek. Huwen kan vanaf 17-jarige leeftijd. Een huwelijk wordt ingeschreven in het huwelijksregister en gesloten in het gemeentehuis. Gehuwden hebben volgens het BW rechten en plichten. Denk daarbij aan verzorging, opvoeding, samenleven, trouw, behulpzaam zijn. Zij kiezen samen de woning, besturen de

gemeenschap. De vrouw heeft vanaf het moment dat zij in het huwelijk treedt geen toestemming om haar beroep uit te oefenen. Dit kan alleen na goedkeuring door haar echtgenoot. Het Turks BW erkent het Nederlands huwelijk. Registratie van het huwelijk bij de Turkse ambassade is mogelijk.

Kinderen krijgen als 1 van de ouders de Turkse nationaliteit heeft ook de Turkse nationaliteit. Als kinderen met een Turkse nationaliteit in Nederland verblijven, is het Nederlands recht op hen van toepassing. Ouders hebben gezamenlijk het gezag over hun kinderen, anders alleen de moeder. Dit gezag van de moeder vervalt als zij nog minderjarig is, bij overlijden, onder curatelestelling, veiligheid van het kind in gevaar is.

Het Turkse BW kent het zgn huwelijks-goederenregime. Hieronder vallen de verwervingsdeelname en koude uitsluiting. Partners kunnen met een notariële akte hun eigen en gezamenlijke vermogen vastleggen en daarbij onderscheid maken tussen goederen die men voor het huwelijk elk had, goederen die tijdens het huwelijk al dan niet tot het gezamenlijk vermogen behoren.

Bij ontbinding van het huwelijk kan de man direct hertrouwen, voor vrouwen geldt een termijn van 300 dagen. Bij het voornemen tot echtscheiding kent het BW echtscheidingsgronden (overspel, levensbedreiging, slechte behandeling, aantasting van de eer, verlating maar ook duurzame ontwrichting). Een echtscheiding zal een rechter niet zomaar uitspreken. Je moet aantonen waarom je wil scheiden en soms (bijv. bij overspel) met bewijslast komen. Waarom is het huwelijk misgegaan? Wie is schuldig? Met deze schuldvraag hangt ook de eventueel te bepalen schadevergoeding samen. De rechter neemt een besluit over alimentatie en de hoogte daarvan. Hij beslist over het gezag over de kinderen na een echtscheiding.

De vrouw nam voorheen bij een huwelijk automatisch de naam van haar echtgenoot over; bij een echtscheiding vervalt deze en krijgt zij de naam van haar vader terug. De nieuwe wet geeft de vrouw een keuzemogelijkheid bij een huwelijk. Zij hoeft dan niet per definitie de naam van haar man over te nemen. Echtscheiding uitgesproken door een Nederlandse rechter is niet automatisch

erkend in Turkije. De partners moeten de Turkse rechter verzoeken het huwelijk te ontbinden. Dit is mogelijk door de verklaring van de Nederlandse rechter te vertalen en met een apostillestempel in te dienen via het Turks consulaat of een in Turkije gevestigde advocaat binnen een redelijke termijn.

Beide advocaten adviseren hulpverleners om, indien zij te maken krijgen met vrouwen die een echtscheidingsprocedure willen starten, door te verwijzen naar gespecialiseerde advocaten in Internationaal Privaatrecht. Adviseer om vrouwen/jongeren die angst hebben om achtergelaten te worden om een kopie van hun paspoort bij zich te hebben. Andere belangrijke gegevens zijn telefoonnummers van bijv. ambassade, consulaat, IND, advocaat.

Workshop: Ken uw rechten

Na deze inleidingen gaan de deelnemers in 2 workshops met elkaar in discussie en wisselen zij ervaringen en knelpunten uit waar zij in hun dagelijkse praktijk mee te maken hebben. Hierbij komen o.a. aan de orde:

- erkenning,
- rechten en plichten bij huwelijk,
- hoe te handelen bij echtscheiding,
- omgangsregeling kinderen/ouderlijk gezag,
- verblijfsrecht voor kinderen bij een echtscheiding.

Door de wetswijzigingen zijn de verschillen ten opzichte van de Nederlandse wet- en regelgeving kleiner geworden, maar het blijft belangrijk om in elke situatie opnieuw goed te kijken welke weg het beste te bewandelen. Een rechterlijke beslissing in Nederland is niet altijd per definitie ook erkend in Marokko of Turkije. Reden waarom beide inleiders vandaag ook nadrukkelijk verwijzen naar gespecialiseerde advocaten in het internationaal privaatrecht. De landelijke werkgroep Mudawannah heeft voor alle deelnemers voldoende informatie- en voorlichtingsmateriaal beschikbaar zowel van de werkgroep als van de leden (Stichting Steun Remigranten SSR, Palet, Stichting Kezban en Bureau van Beijsterveld).

Training voorlichters familierecht

Het afgelopen jaar hebben 5 Limburgers de training van de landelijke Werkgroep Mudawannah in Tilburg gevolgd. Deze cursus werd gegeven door advocaten die gespecialiseerd zijn in het Nederlands/Turks/ Marokkaans familierecht. De werkgroep heeft trainingen georganiseerd in vijf regio's t.w. Noordoost, Noordwest, Midden, Zuidwest en Zuid-Nederland. Deelnemers waren vrouwen en mannen van Marokkaans en Turks/Koerdische afkomst die al ervaring hebben met voorlichting geven, het begeleiden van groepen en werken vanuit een emancipatorisch perspectief.

Een van de Limburgse deelnemers – Mohammed El-Moustakim – vertelt over zijn ervaringen.

“De deelnemers aan de training zijn in overleg met betrokken organisaties gevraagd. Daarvoor is een profiel ontwikkeld met kwaliteiten, taken en afspraken voor voorlichtingsbijeenkomsten na de training.

De bedoeling van deze cursus is dat wij als cursisten onze achterban gaan voorlichten en taboes bespreekbaar maken, omdat het Marokkaans familiewet in 2004 is gewijzigd.

De wijzigingen in het Marokkaanse familierecht, de betekenis en consequenties hiervan voor vrouwen en ongelijkheid in rechtspositie tussen mannen en vrouwen, waren voor de werkgroep aanleiding om in 2002 te starten met het ontwikkelen van het materiaal voor de voorlichtingscampagne Mudawannah. Vrouwen en mannen die te maken hebben met het Nederlandse, Marokkaanse en/of Turks rechtssysteem worden vaak geconfronteerd met ingewikkelde juridische procedures en verschillen op het gebied van familierecht en verblijfs-

recht. Het gaat veelal om een combinatie van een afhankelijke positie, problemen met het Nederlandse familierecht, vreemdelingenrecht en het familierecht in het land van herkomst, gedwongen huwelijk, relatie- en opvoedingsproblemen en vormen van geweld. Door het geven van voorlichting/informatie over de wijzigingen in het familierecht trachten wij vrouwen en kinderen de weg te wijzen mochten zij te maken krijgen met dergelijke problemen.

Interesse in een voorlichtingsbijeenkomst?

Wilt u voor uw achterban of uw organisatie nadere informatie geven over het gewijzigde familierecht, neem dan contact om met onze provinciale voorlichters via:

SMKK (Mw. B. Fatara) T 06 24577287 of E smkk1@maecon.nl

Ook in Venray toneelstuk Identigratie

Na het succes in Maastricht, kent het project Vrouwenschakels / Identigratie (in een samenwerkingsverband tussen SMKK en FAM) een vervolg in andere Limburgse steden.

In de *schouwburg in Venray* is op 9 april jl de toneelvoorstelling uitgevoerd.

De voorstelling verbeeldde het verhaal van en over het leven van de vrouwen zelf. Met hun verdriet en gemis naar hun familie en vaderland, de verschillen en tegelijkertijd de gelijkenissen met de Nederlandse vrouw. Zoals altijd is ook hier sprake van zorgen en drukte voor de ander. De vrouwen gingen op zoek naar de eigen identiteit. Door het samen te doen ging integreren als vanzelf!

Na afloop was er een gesprek tussen spelers en toeschouwers. Hoe werd deze voorstelling beleefd door de toeschouwers. Wat heeft hen het meest ge-

raakt? De spelers delen hun ervaringen. Wat was voor hen de beweegreden om deel te nemen. Hoe hebben zij het gehele traject ervaren?

Men kon zich opgeven om hier in Venray onder leiding van een professionele regisseuse een dergelijk toneelstuk op de planken te brengen. Er was genoeg animo. Doel is om vrouwen uit verschillende culturen en afkomst, met verschillende status en leeftijd gezamenlijk iets te laten creëren.

In Venray zal er nu naar verwachting in de winter van 2012 een dergelijke voorstelling met vrouwen uit de Venrayse omgeving komen. Het moedercentrum EVA, FAM! expertisecentrum voor vrouwenvraagstukken en de Stichting Meer Kleur en Kwaliteit faciliteren het geheel.

Bel voor meer informatie of deelname met:

Moedercentrum EVA: 0478-510035 of met SMKK 06 24577287.

Foto: Fotografie HUM

Rectificatie

Per abuis is in ons vorige *Vlugschrift* (april 2011) geen bronvermelding gemaakt bij de foto en artikel *Identigratie* op pagina 5. Deze foto is gemaakt door Fotografie HUM.

Themabijeenkomst Interculturalisatie

In het kader van de **Gemeenschappelijke Integratie Agenda (GIA)** vond op 25 mei jl. de themabijeenkomst “interculturalisatie van het welzijnswerk voor meer rendement” plaats. Doel van de bijeenkomst was om op interactieve wijze te verkennen hoe interculturalisatie een bijdrage kan leveren aan een inclusief beleid en de kantering in de WMO. De resultaten van dit conferentie dienen als input voor gemeenten en welzijnsorganisaties om hun beleid/visie aan te scherpen en de dienstverlening beter toegankelijk te maken voor migranten en hun kinderen.

De rol van het welzijnswerk wordt immers steeds belangrijker. De WMO benadrukt het uitgangspunt van meedoen, zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid, ongeacht geslacht of etnische herkomst.

De nadruk komt meer te liggen op collectieve dan op individuele voorzieningen. Verbindingen tussen burgers zijn hierbij essentieel, maar ook tussen vrijwilligers- en professionele organisaties.

In het Van der Valk Hotel Terworm (Heerlen) verzorgde Peter van Zutphen (wethouder Integratiebeleid gemeente Heerlen) een inleiding en ging in op landelijke trends, rijksbeleid ten aanzien van integratie en de opgave waar gemeenten en hun welzijnsorganisaties nu voor staan.

Dhr. Dennis Duiker (directeur/bestuurder Stichting Welzijn Nieuwegein) gaf een toelichting op de maatschappelijke zorg en de welzijnsprofessie.

Aan de hand van een aantal vragen werd het publiek in “een gezamenlijke verkenning” uitgenodigd om deel te nemen aan het tweede gedeelte van deze conferentie. Hierbij is nader ingegaan op de aspecten:

- welke randvoorwaarden zijn nodig voor welzijnsorganisaties om de voorzieningen zodanig in te richten dat deze breed toegankelijk zijn
- wat betekent interculturalisatie concreet
- hoe kan via het kantelen in de WMO de maatschappelijke emancipatie van migranten worden bevorderd
- wat betekent dat voor de uitvoering op WMO prestatievelen
- Welke verbindingen liggen voor de hand

Een delegatie van het SMKK bestuur heeft deze conferentie bijgewoond vanuit hun deelname in het project Gemeenschappelijke Integratie Agenda, een instrument van het ministerie van BZK.

Certificaten voor enthousiaste dames

Vorig jaar is SMKK gestart met een pilot in Roermond om oudere allochtone vrouwen (55+) uit hun isolement te halen. Er werden contacten gelegd met zorginstelling Roncalli en activiteitencentrum 't Paradies waar de dames informatie kregen over het aanbod van deze instellingen. Een aanbod waarvan ook zij gebruik mogen maken.

Uit een enquête bij deze doelgroep zijn de behoeften van de vrouwen in kaart gebracht. Maar ook welke knelpunten ervaren zij? Heel duidelijk kwam o.a. de wens naar voren om computerlessen te kunnen volgen om daarmee hun weg op het internet te kunnen vinden. Dit biedt een uitstekende mogelijkheid om informatie te achterhalen. Informatie die nodig is om goed te kunnen participeren in de samenleving. Maar ook om contacten te leggen en te communiceren.

SMKK heeft in samenwerking met 't Paradies (Wel.Kom) het initiatief genomen om deze lessen ook daadwerkelijk van de grond te tillen. 12 dames uit Roermond gingen enkele maanden geleden aan de slag ondersteund door enkele vrijwilligers en onder leiding van docente Dorien. De lessen vonden plaats bij 't Paradies. Een bewuste keuze van de cursisten om de lessen niet in de ei-

gen wijk maar elders te mogen volgen. Hiermee hebben zij al een enorme stap gezet. De dames regelen zelf het vervoer naar de locatie. Zij hebben inmiddels ook contacten gelegd met andere (autochtone) vrouwen in 't Paradies. Op 9 juni hadden zij hun laatste les en mochten zij allen uit handen van wethouder Wim Kemp hun certificaat in ontvangst nemen. Voor de gemeente is het van belang dat alle burgers kunnen deelnemen aan de samenleving in welke vorm dan ook. Communicatie is daarbij een belangrijk onderdeel. Enerzijds het spreken van de Nederlandse taal, anderzijds de communicatie via het digitale net met toegang tot alle

mogelijke vormen van informatie over gezondheid, onderwijs, vrijetijdsbesteding etc.

De wethouder prijst de inzet van de dames die deze stap voorwaarts hebben gezet en nodigt hen allen uit om hun eerste mail aan hem toe te sturen. Tot slot overhandigt hij alle cursisten een schitterend certificaat dat zij vol trots in ontvangst nemen.

SMKK wenst de cursisten veel succes op het digitale net.

Er zijn inmiddels contacten met 't Paradies gelegd om te kijken naar vervolgmogelijkheden voor nieuwe cursisten.

